

**Nr 21***Utlåtande angående verkställd granskning av riksdagens löne-delegations verksamhet under år 1965.*

Till behandling av bankoutskottet har hänvisats den av riksdagens löne-delegation jämlikt föreskrift i § 12 riksdagsstadgan till riksdagen avgivna redogörelsen för löne-delegationens verksamhet under år 1965. För granskning av löne-delegationens verksamhet har utskottet tagit del av *dels* nämnda redogörelse, *dels* de vid delegationens sammanträden under år 1965 förda protokollen. Efter verkställd granskning får utskottet anföra följande.

Enligt § 62 regeringsformen tillkommer det löne-delegationen att, därest icke riksdagen för visst fall annorlunda beslutar, i förhandlingsfrågor rörande anställningsvillkor, som skall gälla för statens arbetstagare eller eljest tillhöra riksdagens prövning, rådpläga med statsrådsledamot, som Konungen därtill förordnat, samt att å riksdagens vägnar godkänna överenskommelse, som träffats i sådan fråga. I propositionen nr 140 år 1964, vari förslag framlades om införande i regeringsformen av här nämnda föreskrift, uttalade föredragande departementschefen att syftet med löne-delegationens inrättande knappast syntes påkalla, att delegationen erhöle beslutskompetens i frågor som ej blivit föremål för förhandlingsöverenskommelse. Endast då sådan överenskommelse träffats föreläge ju, framhöll departementschefen, det faktum som i diskussionen om det parlamentariska inflytandet på de statliga löneutgifternas område påtalats såsom hinder för realprövning från riksdagens sida. Hade förhandlingsöverenskommelse ej slutits, vare sig detta berott på att parterna icke kunnat nå samförstånd i en förhandlingsfråga eller på att saken rört ämne, som icke ansetts kunna bli föremål för förhandlingsöverenskommelse, borde ärendet, då så för erhållande av anslag eller eljest erfordrades, föreläggas riksdagen för behandling i vanlig ordning. Mot vad departementschefen anfört rörande omfattningen av de uppgifter, som kunde bli föremål för delegationens samråd med vederbörande statsråd, hade konstitutionsutskottet i sitt av riksdagen godkända utlåtande i ärendet (nr 19) ingen erinran.

Av löne-delegationens redogörelse framgår, att delegationen på riksdagens vägnar godkänt bl. a. en inom civildepartementet upprättad departementspromemoria angående lönegradsplacering för vissa chefstjänster m. m. Till skillnad från vad som gäller de övriga handlingar vilkas innehåll löne-delegationen godkänt ger denna promemoria icke vid handen att den skulle avse en förhandlingsöverenskommelse. I sammanhanget torde få beaktas, att promemorian tillkommit och av löne-delegationen godkänts i det rättsläge

som beträffande statstjänstemännens förhandlingsrätt rådde före tillkomsten av den nu gällande statstjänstemannalagen och som innebar att statstjänstemännens löneförmåner väl i praxis blev föremål för överenskommelser men formellt fastställdes av arbetsgivaren ensidigt genom beslut av statsmakterna. Med hänsyn till den oklarhet som i detta läge kunnat råda om vad som vore att anse som överenskommelse i förhandlingsfråga finner utskottet icke anledning till erinran mot att lönelegationen godkänt innehållet i förenämnda departementspromemoria. Utskottet förutsätter givetvis, att vid handläggningen av numera uppkommande frågor av motsvarande art den ändring i rättsläget beaktas som inträtt genom den reglering av de offentliga tjänstemännens förhandlingsrätt som skett med verkan från och med den 1 januari 1966.

Enligt § 12 riksdagsstadgan skall lönelegationens årliga redogörelse för sin verksamhet vara riksdagens kamrar till handa vid första sammanträdet efter riksdagens öppnande. Redogörelsen för verksamheten under år 1965 förelåg emellertid först den 26 januari 1966. Då det kan konstateras, att flera mycket omfattande avtal, bl. a. det allmänna avlöningsavtalet för statliga och vissa andra tjänstemän, träffades så sent som den 29 december och godkändes av lönelegationen den 30 december, torde det få anses uppenbart att delegationen av tekniska skäl varit förhindrad att till fastställd tidpunkt avlämna en fullständig redogörelse för verksamheten intill årets utgång. Det inträffade torde få betraktas som en engångsföreteelse, föranledd av de extraordinära förhållandena i samband med förhandlingsrättsreformens ikraftträdande. Med hänsyn härtill har utskottet icke heller på denna punkt funnit anledning till erinran.

I övrigt har utskottet vid sin granskning av ovannämnda redogörelse och protokoll icke funnit något förhållande som påkallat särskilt yttrande från utskottets sida.

Vad i detta ärende förekommit har utskottet härigenom velat för riksdagen

omförmåla.

Stockholm den 22 mars 1966

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

*Närvarande:*

från första kammaren: herrar Stähle, Gustaf Henry Hansson, Åke Larsson, Palm, Larfors, Harry Carlsson och Wikberg\* ;

från andra kammaren: herrar Regnéll, Hagnell\*, Berglund, Franzén i Motala\*, Börjesson i Glömminge, Ekström i Iggesund, Rask och Ullsten.

\* Ej närvarande vid justeringen.